

عددخبر

تورم دی ماه

بر اساس اعلام مرکز آمار نرخ تورم سالانه دی ماه ۱۳۹۸ برای خانوارهای کشور به ۳۸.۱ درصد رسیده که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل، ۱.۴ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. نرخ تورم نقطه‌ای دی ماه ۱۳۹۸ در مقایسه با ماه قبل ۱.۵ واحد درصد کاهش یافته است. نرخ تورم نقطه‌ای گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» با کاهش ۴ واحد درصدی به ۲۴ درصد و گروه «کالاها غیر خوراکی و خدمات» با کاهش ۰.۳ واحد درصدی به ۲۷.۴ درصد رسیده است. □

خبرگزاری ایرنا

یکه تازی بلامنازع خودروی پرحاشیه در بازار پس از توقف خط تولید

پراید بازنشسته نشد

پراید [پریسا اسلام زاده] خط تولید یک مدل از خودروی پراید در ایران بعد از ۲۴ سال متوقف شده است اما همچنان این خودرو در بازار ایران خبرساز می‌کند و قیمت آن، این روزها به ۶ میلیون تومان رسیده است. جواد سلیمانی، مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا اعلام کرده که از اوایل دی ماه تولید پراید ۱۳۲ متوقف شده است و مطابق برنامه اعلام شده، خودروهای پراید ۱۱۱ و پراید ۱۳۱ هم در چند ماه آینده از چرخه تولید کنار گذاشته می‌شوند. با این حال درست در همین روزها قیمت پراید تا ۶ میلیون تومان صعود کرده است. این موضوع در حالی رخ می‌دهد که خط تولید یک مدل خودرو در کشورها پیشرفته معمولاً بیشتر از ۱۰ سال قدمت ندارد. با این حال، پراید از آن ترین خودروی بازار انحصاری ایران است و حال مدیران خودروسازی می‌گویند که جایگزین خاصی به جز تیبیا برای پراید نداریم. فرید زاده، کارشناس خودرو به «شهرود» می‌گوید که احتمالاً خودروسازان پراید را با کمی تغییر ظاهری و با اسم جدید دوباره به بازار وارد کنند؛ چرا که قدرت خرید بخش زیادی از مردم ایران پایین است و کفاف خرید خودروی دیگر را نمی‌دهد. در همین راستا و مطابق با اعلام بانک مرکزی چیزی حدود ۵ درصد مردم ایران از عهده خرید همان پراید هم بر نمی‌آیند و خودروه‌ها هستند.

پراید از کجا به ایران آمد؟

خاستگاه پراید برخلاف آنچه خیلی تصور می‌کنند کره جنوبی نبوده است. پراید در واقع همان مزدا ۱۲۱ است که در ابتدا در ژاپن تولید می‌شد و مدت بعد با نام فورد فستیوا به بازار آمریکا شمالی راه پیدا کرد. فورد فستیوا یا همان مزدا ۱۲۱ در سال ۱۹۸۶ لقب نام‌ترین خودروی آمریکا را از آن خود کرد. در سال ۱۹۸۷ میلادی، تولید این خودرو به کیا موتورز رسید و به این ترتیب کره جنوبی به مقصد جدید آن تبدیل شد. در اوایل دهه ۷۰ کیاموتورز پراید را راهی ایران کرد. تولید این خودرو در سال ۲۰۰۰ میلادی در کره جنوبی به پایان رسید و کیارویجی آن را گرفت و در سال ۲۰۰۱ میلادی، لیسانس این محصول به صورت رسمی به سایپا فروخته شد تا این شرکت خودروسازی ایرانی، به مدت بیش از دو دهه به تولید این خودرو ادامه بدهد. جالب اینجاست که کیا ریو هم وارد بازار ایران شد و نسبت به پراید، خودروی بسیار موفق‌تر و متفاوت‌تری بود.

تولید ۷ مدل پراید در ایران

تولید پراید، به صورت رسمی از سال ۱۳۷۲ در شرکت سایپا آغاز شد و این شرکت خودروسازی با ایجاد زنجیره‌ای از قطعه‌سازان فنی و با حمایت قطعه‌سازان بخش خصوصی، آن را با نام‌های نسیم (هاج‌یک)، صبا (سدان)، سایپا ۱۳۲، سایپا ۱۳۱، سایپا ۱۱۱، سایپا ۱۴۱ و سایپا ۱۵۱ (پراید وانت) در ایران عرضه کرد. در سال‌های گذشته همواره انتقادات زیادی به ایمنی و کیفیت پراید وارد بوده و همین باعث شد در اواخر سال ۱۳۸۹ شرکت سایپا، تولید محصولات خود را بر پایه پلتفرم قدیمی متوقف کند و پلتفرم جدیدی را با نام X۱۰۰ به خط تولید خود آورد. به این ترتیب محصولات سایپا با نام‌های سایپا ۱۱۱، سایپا ۱۳۱، سایپا ۱۳۲ و سایپا ۱۴۱ روانه بازار شد تا مشکلات پلتفرم قبلی برطرف شود اما همچنان تغییری در وضع ایمنی این خودرو ایجاد نشد.

پراید یا رابه مرگ؟

از اوایل دهه ۹۰ بود که انتقادات از ناامنی و مشکلات فنی پراید بالا گرفت. رئیس سازمان پزشکی قانونی ایران در سال ۱۳۹۲، پراید را به عنوان رکورد دار وسایل نقلیه در گذشته شدن سرنشینان خودرو معرفی و اعلام کرد بر اساس آمار این سازمان، ۲ هزار و ۴۵۴ نفر در این سال بر اساس تصادفات رانندگی با این خودرو جان خود را از دست دادند و ۱۳۶ درصد از تصادفات منجر به فوت به این خودرو اختصاص پیدا کرد.

در یک دوره زمانی قرار بود طرحی توسط پلیس راهنمایی و رانندگی اجرا شود که بر اساس آن، خودروی پراید تنها اجازه تردد در جاده‌های درون شهری را داشته باشد و نتواند در معابر برون شهری مورد استفاده قرار بگیرد؛ اما با توجه به اینکه تعداد قابل توجهی از مردم از این خودرو استفاده می‌کنند، اجرای این طرح نارضایتی‌های بسیاری را به وجود می‌آورد و به همین دلیل از اجرای آن صرف نظر شد.

ضمن اینکه سازمان استاندارد ایران هم خودروهای پراید، ام‌وی‌ام ۱۱۰ و پژو ۴۰۵ را به عنوان بی‌کیفیت‌ترین خودروهای داخلی معرفی کرد. همین چند ماه پیش بود که رئیس پلیس راهور ناجا اعلام کرد امروز سهم خودروسازها در تصادفات کم نیست و آنها در واقع رابه مرگ تولید می‌کنند. سردار سیدکمال هادیان‌فر در انتقادات خود از خودروهای ایرانی به وضوح از پراید انتقاد کرده و گفت نباید اجازه تردد به این خودرو در کشور داده شود.

پراید رکورد تصادف

علاوه بر اینها، آمار اعلام شده از سوی پلیس راهنمایی و رانندگی نشان می‌دهد که در سوانح رانندگی بازه زمانی ۱۰ ماهه فروردین تا پایان دی ۹۷ در ۷۹.۵ درصد سوانح خودروهای سواری شخصی نقش داشتند که در ۲۸.۵ درصد پراید و ۲۶ درصد پژو نقش داشته‌اند. این حوادث در بخش برون شهری در مجموع ۱۰ هزار و

۸۹۰ نفر جان باخته‌اند. همچنین آمار پلیس از سوانح رانندگی نوروز ۹۸ نشان می‌دهد، پراید و پژو به ترتیب در ۲۳ و ۲۵ درصد حوادث نقش داشته‌اند. پراید علاوه بر اینکه در تصادفات جاده‌ای نقش پررنگی را ایفا کرده، در بحث معاینه فنی هم مشکلاتی داشته است. تابستان امسال مدیرعامل ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران اعلام کرد پراید در بحث‌های امنیتی مثل تست ترمز، انحراف فرمان و مباحث ظاهری مانند لاستیک، کمک فرمان و چراغ بیشترین مشکلات را داشته که ظاهراً این مسائل هم روی توقف تولید این خودرو نقش پررنگی داشته است.

داستان دنباله دار توقف تولید پراید

وزارت صنعت در سال ۱۳۹۶ اعلام کرد تولید پراید در سال ۱۳۹۷ متوقف می‌شود و همان زمان پروسه تولید سایپا ۱۱۱ در شهریور سال ۱۳۹۶ متوقف شد. البته این توقف تولید تنها یک ماه دوام آورد و شرکت سایپا با انتقاد خطوط تولید از کاشان به تهران تولید این خودرو را از سر گرفت. در آبان ماه ۱۳۹۸، رئیس سایپا اعلام کرد روند توقف تولید پراید از بهمن ۹۷ آغاز شده است و در تیرماه ۹۹ این خودرو به طور کامل از رده خارج می‌شود. بر این اساس، تولید سایپا ۱۳۲ در دی ماه ۹۸، سایپا ۱۱۱ در اردیبهشت ۹۹ و سایپا ۱۳۱ در تیر ۹۹ به پایان خواهد رسید. البته طبق گفته‌های مدیرعامل کارخانه سایپا تولید پراید برای عرضه و فروش در داخل کشور متوقف می‌شود اما تولید آن برای صادرات ادامه خواهد داشت. توقف تولید پراید در حالی رخ داده که در روزهای اخیر قیمت پراید ۱۵۱ به ۶ میلیون تومان رسیده، در حالی که در روزهای ابتدایی دی ماه قیمت این خودرو ۵ میلیون بوده است.

پراید با اسم جدید تولید می‌شود!

فرید زاده، کارشناس صنعت خودرو درباره توقف تولید پراید به «شهرود» می‌گوید: «تازمانی که درهای کشور روی صنعت خودروسازی بسته باشد و بازار رقابتی نباشد، بعید است تولید خودروی بی‌کیفیتی مثل پراید متوقف شود. در واقع با وضع فعلی بازار بعید است که خدا حافظی با پراید قطعی باشد.»

او ادامه می‌دهد: «بازها شنیده‌ایم که قرار است تولید پراید متوقف شود، اما کارخانه‌های خودروسازی هرگز به صورت کامل با این خودروهای قدیمی خدا حافظی نمی‌کنند و با اعمال تغییراتی جزئی در این خودروها مدل‌های جدیدی آنها را به بازار عرضه می‌کنند، در حالی که هیچ تغییری در کیفیت خودروها رخ نمی‌دهد و فقط تغییراتی در ظاهر آنها اعمال و اسمی جدید برایشان انتخاب می‌شود و دوباره به بازار عرضه می‌شوند که به احتمال فراوان این داستان درباره پراید هم رخ خواهد داد.» این کارشناس درباره اینکه چرا پراید همچنان مشتری دارد و حتی قیمت آن رو به افزایش است، می‌گوید: «بسته بودن دست مردم برای انتخاب و پایین بودن قیمت پراید نسبت به سایر محصولات داخلی از دلایل اقبال مردم به آن است.»

پراید به کدام کشورها صادر می‌شود؟

پراید با وجود انتقادات زیادی که از آن می‌شود هم در داخل کشور خواهان دارد و هم در برخی کشورهای همسایه مثل عراق و سوریه. فرید زاده درباره برطرف شدن پراید در عراق و سوریه می‌گوید: «پراید ارزان‌ترین خودرو در کل جهان است. در هیچ کجای دنیا شمانی توانید خودروی ۵ یا ۶ هزار دلاری بخرید. بنابراین طبیعی است که عراقی‌ها، سوریه‌ای‌ها و حتی مردم جمهوری آذربایجان از خرید پراید استقبال کنند. تازمانی هم که پراید در این کشورها طرفدار داشته باشد، صادرات ادامه دارد.»

زاده با اشاره به دلایل نامن بودن پراید ادامه می‌دهد: «در اینکه پراید خودروی بی‌کیفیت و ناامن است شکی نداریم، اما بخشی از آمار بالای تصادفات با این خودرو هم مربوط به خطای انسانی می‌شود. شما تا زمانی که قوانین رانندگی را به درستی رعایت نکنید اگر سوار بنز هم شوید، تصادف می‌کنید. ضمن اینکه بخشی از بالا بودن آمار تصادفات با پراید هم طبیعی است چون در حال حاضر حدود ۷ میلیون دستگاه پراید در خیابان‌ها و جاده‌های شهر تردد می‌کند و وقتی یک خودرو به تنهایی آمار بالایی از ناوگان زمینی را به خود اختصاص دهد کاملاً مشخص است که بخش عمده‌ای از تصادفات هم با آن خودرو رخ می‌دهد.»

او ادامه می‌دهد: «تصور می‌کنم بعد از توقف تولید پراید این نقش به خودروهای ۴۰۵ و ۲۰۶ منتقل و بیشترین تصادفات به اسم این خودروها ثبت شود، چون بعد از پراید، این دو خودرو بخش عمده‌ای از بازار را به خود اختصاص می‌دهند. البته اینکه ۲۴ سال یک خودرو را تولید کنیم هم تأثیر زیادی روی بی‌کیفیتی آن دارد ضمن اینکه با توجه به قیمت پراید نمی‌توان انتظار بیشتری از آن داشت.» زاده تأکید می‌کند: «قرار است تیبیا جانشین پراید شود، در حالی که از تولید تیبیا هم ۱۰ سال گذشته و احتمالاً تا سال دیگر می‌ماند خواهد بود. با وجود این، اگر سیاست‌گذاران تولید خودرو همچنان بخواهند خودروی ۵ هزار دلاری تولید کنند، نمی‌توانند خودروی با کیفیت‌تری به بازار عرضه کنند چون با این قیمت نمی‌شود خودروی امنی ساخت که اگر می‌شد چینی‌ها با توجه به توانایی بالایی که در تکنولوژی ساخت خودرو دارند، تاکنون این کار را انجام داده بودند بنابراین بعید است که محصول جانشین پراید خودروی با کیفیت‌تری نسبت به خود آن باشد.» □

۲۰

میلیون لیتر

کاهش مصرف روزانه بنزین

بیژن زنگنه، وزیر نفت، درباره میزان صرفه‌جویی در مصرف بنزین گفت: «اگر چه هنوز مقدار مصرف بنزین پس از آغاز سهمیه‌بندی تثبیت نشده است، اما اکنون ۱۹ تا ۲۰ میلیون لیتر از مصرف بنزین کاسته شده است؛ البته فکر می‌کنیم مصرف دوباره بالا برود.» بیژن زنگنه همچنین با اشاره به مصرف بالای گاز در بخش خانگی ادامه داد: «این مسئله به صنعت و نیروگاه‌ها فشار می‌آورد؛ زیرا نمی‌توانیم گاز خانه‌ها را قطع کنیم. در این شرایط به صنایع فشار می‌آید و مجبور به استفاده از سوخت مایع می‌شوند.» □

۳۰

میلیون مترمکعب

آب دزدی در تهران

سالانه ۳۰ میلیون مترمکعب آب در استان تهران به صورت غیرمجاز استفاده می‌شود که این انشعابات بیشتر در شهرهای پیرامون استان و در امور ساخت‌وسازهای غیرمجاز استفاده می‌شود. این موضوعی است که کرمی‌نژاد، معاون نظارت بر بهره‌برداری آب‌های استان تهران، به آن اشاره کرده و به ایستگاه‌های غیرمجاز دیگر نیز شناسایی شده و در وضعیت تعیین تکلیف قرار دارد. او اعلام کرده است که در صورت مشاهده انشعاب غیرمجاز، این انشعاب از مدار خارج شده و به شبکه شهری متصل می‌شود. □